Lietas arhīva Nr. A42-00302-17/37
ECLI:LV:ADRJJTN:2017:1115.A420198616.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā
Jelgavā 2017.gada 15.novembrī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnesis A.Vīksne,

piedaloties pieteicējas /pers. A/ pārstāvim /pers. B/, trešās personas – Aknīstes novada pašvaldības pārstāvei /pers. C/ un atbildētājas – Latvijas Republikas pusē pieaicinātā Valsts zemes dienesta pārstāvei /pers. D/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc /pers. A/ pieteikuma par Valsts zemes dienesta ģenerāldirektora 2016.gada 29.marta lēmuma Nr.2-10/22 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2015.gada 23.martā Valsts zemes dienesta (turpmāk – dienests) Zemgales reģionālās nodaļas (turpmāk – reģionālā nodaļa) Zemes robežu strīdu komisijā (turpmāk – komisija) tika saņemts zemes kadastrālajā uzmērīšanā sertificētas personas /pers. E/ (turpmāk – mērnieks) 2015.gada 18.marta pieteikums, kurā lūgts izskatīt zemes robežu strīdu, kas radies, veicot zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs A/pirmreizējo kadastrālo uzmērīšanu.

Ar dienesta reģionālās nodaļas komisijas 2015.gada 14.aprīļa lēmumu Nr.15-02-Z/4 nolemts neuzsākt pieteikuma un tam pievienoto dokumentu izskatīšanu pēc būtības un atlikt lēmuma pieņemšanu zemes robežu strīda lietā līdz trūkumu novēršanai iesniegtajos dokumentos.

2015.gada 12.augustā komisijā saņemts mērnieka 2015.gada 31.jūlija pieteikums, kurā norādīts, ka, 2015.gada 14.jūlijā atkārtoti veicot zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs A/robežas apsekošanas un noteikšanas darbus, robežojošās zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs B/īpašnieces – pieteicējas /pers. A/ pilnvarotā persona /pers. B/ izteica iebildumus par robežas izvietojumu apvidū, kā rezultātā tika sastādīts iebildumu akts un sagatavots darbu pārtraukšanas akts. Pieteikumā komisijai lūgts izskatīt radušos zemes robežu strīdu.

2015.gada 25.augustā pieteicēja vērsās ar iesniegumu dienesta reģionālās nodaļas komisijā *(lietas 50.-51.lapa),* norādot, ka pastāv aizdomas par 1996.gada 15.novembra saimniecības /Nosaukums A/ zemes robežu ierādīšanas akta viltojumu.

Ar dienesta reģionālās nodaļas komisijas 2015.gada 19.oktobra lēmumu Nr.15-02-Z/12 (turpmāk – sākotnējais lēmums) nolemts noraidīt iebildumus un noteikt turpināt zemes kadastrālās uzmērīšanas darbus, izbeigt mērnieka 2015.gada 18.marta pieteikuma Nr.007-2015, 2015.gada 31.jūlija pieteikuma Nr.020/2015 un tiem pievienoto dokumentu izskatīšanu pēc būtības un izbeigt zemes robežu strīda lietu.

Nepiekrītot sākotnējam lēmumam, pieteicēja to apstrīdēja dienesta ģenerāldirektoram.

Ar dienesta ģenerāldirektora 2016.gada 29.marta lēmumu Nr.2-10/22 (turpmāk – pārsūdzētais lēmums) nolemts noraidīt pieteicējas iebildumus, kas ir pamats zemes robežu strīdam, un turpināt zemes kadastrālās uzmērīšanas darbus zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu /numurs C/. Pārsūdzētajā lēmumā konstatēts turpmāk minētais.

[1.1] Kadastra informācijas sistēmā ir reģistrēts nekustamais īpašums ar kadastra Nr./numurs A/"/adrese 1/, kura sastāvā reģistrēta zemes vienība ar kadastra apzīmējumu /numurs C/ 0,04 ha platībā. Kā nekustamā īpašuma tiesiskais valdītājs ir reģistrēta Aknīstes novada pašvaldība. Zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu /numurs A/nav izgatavots zemes robežu plāns un zemes vienība nav reģistrēta zemesgrāmatā.

Kadastra informācijas sistēmā ir reģistrēts nekustamais īpašums ar kadastra Nr./numurs B/ (turpmāk – nekustamais īpašums /nosaukums A/), kura sastāvā reģistrētas sešas zemes vienības, tajā skaitā zemes vienība ar kadastra apzīmējumu /numurs B/. Īpašuma tiesības uz minēto nekustamo īpašumu nostiprinātas zemesgrāmatā uz pieteicējas vārda, zemes vienība ar kadastra apzīmējumu /numurs B/ierakstīta zemesgrāmatā 1997.gada 27.maijā.

Kadastra informācijas sistēmā ir reģistrēts nekustamais īpašums ar kadastra Nr./numurs F/"/adrese 2/ (turpmāk – nekustamais īpašums /nosaukums B/), kura sastāvā reģistrēta zemes vienība ar kadastra apzīmējumu /numurs F/ 3,4 ha platībā. Īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu nostiprinātas zemesgrāmatā uz trešās personas – /pers. G/ vārda, zemes vienība ar kadastra apzīmējumu /numurs F/ierakstīta zemesgrāmatā 1996.gada 28.augustā.

[1.2] Izvērtējot mērnieka pieteikumam pievienotos dokumentus, 2015.gada 29.septembra reģionālās nodaļas komisijas sēdē izteiktos pieteicējas un pilnvarotās personas viedokļus, kā arī pieteicējas 2015.gada 16.novembra apstrīdēšanas iesniegumā norādīto, secināms, ka zemes robežu strīds pēc būtības ir radies starp trīs zemes vienību ar kadastra apzīmējumiem /numurs C/, /numurs B/ un /numurs F/ lietotāju un īpašniekiem par robežu posmā no robežpunkta Nr.7 līdz mērnieka sagatavotajā 2015.gada 14.jūlija robežas apsekošanas aktā un 2015.gada 14.jūlija grafiskajā materiālā attēlotajai metāla caurulei ar aprakumu un robežzīmes pazīmēm, kas atzīmēta kā "ī", jeb robežposms 7 - "ī".

Attiecībā uz robežpunktu Nr.209 (atbilstoši nekustamā īpašuma ar kadastra Nr./numurs H/"/adrese 3/ (turpmāk – nekustamais īpašums /nosaukums D/) 2003.gada 6.oktobra zemes robežu plānam), secināms, ka pieteicējai ir iebildumi, ka robežpunkts Nr.209 tiek uzskatīts par robežpunktu Nr.1 (atbilstoši nekustamā īpašuma /Nosaukums A/ zemes robežu plānam), kā arī, ka robežpunkts Nr.7 tiek noteikts tādā pašā attālumā no ceļa ass kā robežpunkts Nr.209. Līdz ar to pieteicējai pēc būtības par robežpunktu Nr.209 un Nr.6* izvietojumu apvidū iebildumi nav.

[1.3] Izvērtējot mērnieka iesniegtajam pieteikumam pievienotos dokumentus un dienesta rīcībā esošos lietas materiālus, secināms, ka mērnieks zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs A/robežpunktu Nr.7 ir noteicis atbilstoši Aknīstes novada pašvaldības 2009.gada 16.decembra lēmuma (sēdes protokola izraksts Nr.11. 23.#) grafiskajam pielikumam, ievērojot nekustamā īpašuma /nosaukums A/ zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs B/un nekustamā īpašuma /nosaukums B/ zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs F/jau iepriekš noteiktās robežas un mērniecības dokumentos norādīto informāciju par noteikto robežas izvietojumu.

[1.4] Lietas izskatīšanā nav nozīmes pieteicējas norādītajiem apsvērumiem par to, vai apvidū esošais ceļš, pa kura malu noteiktas zemes vienību ar kadastra apzīmējumiem /numurs B/ un /numurs F/ robežas, ir vai nav uzskatāms par ceļu (pašvaldības, komersanta vai māju ceļu) vai par asfaltētu laukumu, kā arī nav nozīmes, ir vai nav nodibināts ceļa servitūts kā tiesība un kam pieder asfalta laukums kā būve. Minētie jautājumi pēc būtības nav vērtējami šī zemes robežu strīda lietas ietvaros un zemes robežu noteikšanas ietvaros tam nav nozīmes, jo konkrētajā gadījumā situācijas elements apvidū pastāv un nav iegūti

pierādījumi par tā novietojuma izmaiņām. Robežu noteikšanā tiek ņemti vērā robežu noteikšanas tiesiskā pamatojuma dokumenti un jau veikto zemes vienību mērniecības dokumenti. Tāpat dienests nav konstatējis, ka blakus esošajam ceļam būtu kāds cits ceļš, uz kuru būtu nodibināta ceļa servitūta tiesība un kas attiektos uz izskatāmo zemes robežu strīdu.

[1.5] Nav pamatots pieteicējas apgalvojums, ka mērnieka 2015.gada 14.jūlija grafiskajā materiālā attēlotā metāla caurule ar aprakumu un robežzīmes pazīmēm, kas atzīmēta kā "i", ir tas pats robežpunkts Nr.1 (atbilstoši nekustamā īpašuma /nosaukums A/ zemes robežu plānam). Minētais apgalvojums neatbilst mērnieka apvidū veiktajiem mērījumiem un nekustamo īpašumu /nosaukums A/, /nosaukums B/ un /nosaukums D/ zemes mērniecības dokumentos norādītajam.

Robežpunkts Nr.1 ir tas pats robežpunkts Nr.209 (atbilstoši nekustamā īpašuma /nosaukums D/ 2003.gada 6.oktobra zemes robežu plānam) jeb robežpunkts Nr.11 (atbilstoši nekustamā īpašuma /nosaukums D/ robežu plānam). Apstāklis, ka zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs B/robežu noteikšanas ietvaros robežpunkts Nr.1 nostiprināts ceļa austrumu malā, konkrētajā gadījumā nevar ietekmēt zemes vienību robežas un to izvietojumu apvidū. Gadījumā, kad robeža tiek noteikta pa situācijas elementu, robežzīmi ierīko vietā, kur robeža piekļaujas situācijas elementam un tādējādi nevar ietekmēt robežas aprakstu.

Savukārt robežpunkts Nr.1 nav mērnieka 2015.gada 14.jūlija grafiskajā materiālā attēlotā metāla caurule ar aprakumu un robežzīmes pazīmēm, kas atzīmēta kā "i". Kā pamatoti norādījis mērnieks, tā neatbilst nekustamo īpašumu /nosaukums A/ un /nosaukums B/ robežu plānos norādītajam robežas izvietojumam. Līdz ar to nav gūts apstiprinājums tam, ka vietā, kas apzīmēta ar "i", jebkad būtu jābūt nostiprinātai robežzīmei vai arī tā būtu jāuzskata par nenostiprināta robežpunkta atrašanās vietu.

[1.6] Nav apstiprinājies arī pieteicējas apgalvojums, ka 1996.gada 15.novembrī zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs B/robežas būtu ierādītas pa grāvi, kas atrodas zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu /numurs F/. Zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs B/robeža posmā no robežpunkta Nr.4 līdz Nr.1 ir noteikta pa situācijas elementu – ceļa rietumu malu, pieslēdzoties jau iepriekš 1994.gada 7.februārī un 1995.gada 10.augustā noteiktajām nekustamā īpašuma /nosaukums B/ zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs F/robežām, kas noteiktas pa ceļa malu. Savukārt, apmierinot pieteicējas iebildumus un kopīgo robežas posmu nosakot pa grāvi, kas atrodas aptuveni 17 m no asfaltētā ceļa ass, tiktu prettiesiski izveidots zemes platību pārklājums starp zemes vienībām ar kadastra apzīmējumiem /numurs F/ un /numurs B/, kas nav pieļaujams.

Mērnieka iesniegtie dokumenti apliecina, ka situācijas elementi apvidū ir saglabājušies. Pat, ja tie nebūtu saglabājušies, robežposms mērniekam būtu jānosaka tajā pašā vietā, kur tas bija noteikts iepriekš, ņemot vērā uzmērāmās un pierobežojošās zemes vienības mērniecības dokumentos un tiesiskā pamatojuma dokumentos norādīto informāciju par robežpunktu atrašanās vietu apvidū.

[1.7] Robežpunkts Nr.7 iepriekš nebija noteikts kā atsevišķs robežpunkts, veicot zemes vienību ar kadastra apzīmējumiem /numurs F/ un /numurs B/ robežu noteikšanu. Mērnieks, nosakot zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs A/robežas, robežpunktu Nr.7 ir noteicis 6.75 m attālumā no ceļa ass līdzīgi kā noteikts robežpunkts pretējā ceļa malā – Nr.209 (Nr.1). Lietā nav gūti pierādījumi tam, ka robežpunkts Nr.7 ir noteikts neatbilstoši nekustamo īpašumu /nosaukums A/ un /nosaukums B/ robežu noteikšanas materiāliem. Būtiski, ka robežpunkts Nr.7 ir noteikts jau iepriekš noteikta robežposma robežpunkta Nr.4-1 un Nr.2-1 (atbilstoši nekustamā īpašuma /nosaukums A/ zemes robežu plānam) krustpunktā.

[2] Nepiekrītot pārsūdzētajam lēmumam, pieteicēja ar pieteikumu vērsās Administratīvajā rajona tiesā. Pieteikums pamatots ar turpmāk minētajiem apsvērumiem.

[2.1] Ar Aknīstes pilsētas Tautas Deputātu Padomes 1992.gada 21.oktobra lēmumu pieteicējai pastāvīgā lietošanā ar lietošanas tiesību pāreju citām personām piemājas saimniecības /nosaukums A/ veidošanai tika piešķirta zeme 23,2 ha kopplatībā, ar lietošanas pamatmērķi lauksaimniecības vajadzībām. Lēmumam tika pievienots grafiskais pielikums.

Saskaņā ar 1993.gada 11.marta vienošanos Nr.77 kooperatīvā sabiedrība /nosaukums F/ ieguva īpašumā zālāju sēklu attīrīšanas punktu (KOS-0,5), kas izvietots uz zemes vienības ar kadastra Nr./numurs B/. Zālāju attīrīšanas punkts sastāvēja no vairākām būvēm, tajā skaitā asfaltētā laukuma, kas bija funkcionāli saistīts ar citām būvēm, ko apliecina ģenplāns un KOS-0,5 apstādījumu projekts.

Zemes gabala ar kadastra apzīmējumu /numurs B/robežas tika ierādītas 1996.gada 15.novembrī gar kooperatīvās sabiedrības /nosaukums F/ zālāju sēklu attīrīšanas punkta (KOS-0,5) žogu pa esošo grāvi. Tajā pašā dienā mērnieka norādītajās vietās tika izveidotas robežzīmes (kupicas), kas ir saglabājušās dabā un ir redzamas topogrāfiskajā plānā.

2014.gada 5.septembrī sertificēts mērnieks /pers. I/ pēc pieteicējas lūguma veica zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs B/robežu apsekošanu, sastādīja darbu pārtraukšanas aktu un izsniedza pieteicējai topogrāfisko plānu. Kā darbu pārtraukšanas iemesls norādīts esošo kupicu izvietojuma un īpašnieka paskaidrojumu pretrunas ar kadastrālās uzmērīšanas dokumentiem.

Pēc darbu pārtraukšanas akta un topogrāfiskā plāna saņemšanas pieteicēja iepazinās ar zemes vienību ar kadastra apzīmējumu /numurs B/kadastrālās uzmērīšanas dokumentiem un konstatēja, ka 1996.gada 15.novembra zemes robežu ierādīšanas akta sadaļā "Ierādīto robežu shēma un apraksts" ir ieraksts "*4-1 - pa servitūtceļa malu*", kas ir izpildīts apraksta beigās, neievērojot robežpunktu uzskaites loģisku secību, un ar acīmredzami atšķirīgas krāsas tinti nekā pārējais apraksta teksts, kas varētu liecināt par to, ka šis ieraksts ir izdarīts pēc minētā akta sastādīšanas un parakstīšanas, jo robeža dabā tika ierādīta pa grāvi, un ieraksta "*4-1 - pa servitūtceļa malu*" aktā uz robežu ierādīšanas brīdi nebija. Servitūta ceļš zemes gabalam ar kadastra Nr./numurs B/tika noteikts 1997.gada 17.februārī ar Aknīstes pilsētas ar lauku teritoriju zemes komisijas lēmuma Nr.91 3.punktu, lēmums nesatur grafisko pielikumu un norādes par servitūtceļa izvietojumu dabā, bet zemes robežu ierādīšanas akts sastādīts trīs mēnešus agrāk.

[2.2] Nav pamatots pārsūdzētajā lēmumā ietvertais secinājums, ka visu iesaistīto zemes gabalu grafiskie pielikumi ir savstarpēji atbilstīgi, jo šāds secinājums ir izdarīts, neņemot vērā pieteicējas iebildumus par situācijas elementa – ceļa izvietojumu dabā. Turklāt gadījumā, ja uz zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs B/esošais asfaltētais laukums ir ceļš, tad tas nevarēja būt atspoguļots plānos kā taisne, jo gan dabā, gan dokumentos ir redzams, ka asfaltētā laukuma mala nav taisna, kas saistīts ar tehnikas izbraukšanai nepieciešamo laukuma paplašinājumu un būvju izvietojumu.

[2.3] Pārsūdzētajā lēmumā esošie secinājumi par zemes robežu plānu atbilstību lēmumu grafiskajiem pielikumiem un robežu plānu savstarpējo atbilstību nav pamatoti, jo ir atstāti bez ievērības un izvērtējuma pieteicējas iebildumi par 1995.gada 27.novembra zemes robežu plāna eksplikācijā norādīto, ka zemes vienība ar kadastra apzīmējumu /numurs F/ 3,4 ha kopplatībā sastāv tikai un vienīgi no tīrumiem un atmatām, t.i., tās sastāvā neietilpst grāvis vai pagalms, kas eksistē dabā.

[2.4] Fakts, ka kooperatīvās sabiedrības /nosaukums F/ asfaltēts pagalms tiek izmantots caurbraukšanai, nepadara to par ceļu, asfaltēts laukums (pagalms) nevar kalpot kā neapstrīdams situācijas elements. Nedz Aknīstes novada pašvaldības, nedz dienesta rīcībā nav neviena dokumenta, kas pamato viedokli, ka asfaltētais laukums ir ceļš.

1997.gada 17.februārī ar Aknīstes pilsētas ar lauku teritoriju zemes komisijas lēmumu Nr.91 nevarēja noteikt servitūtceļu pa trešajai personai piederošo būvi – asfaltētu laukumu. Tāpēc ir pamatots pieteicējas viedoklis, ka servitūtceļš tika noteikts posmā starp esošo grāvi un kooperatīvajai sabiedrībai /nosaukums F/ piederošo asfaltēto laukumu, kas ir zālāju sēklu attīrīšanas punkta (KOS-0,5) sastāvdaļa un ir nepieciešams lauksaimniecības tehnikas iebraukšanai esošajās būvēs. Atzīstot šo laukumu par servitūtceļu (ceļu), pirmkārt, tiktu nepamatoti un nepareizi identificēts situācijas elements, otrkārt, tiktu nepamatoti aizskartas un ierobežotas kooperatīvās sabiedrības /nosaukums F/ īpašumtiesības uz šo laukumu, rezultātā tiktu samazināta pieteicējai piederošā zemes gabala platība un padarīta par praktiski neiespējamu lauksamniecības tehnikas iebraukšana/izbraukšana, neiebraucot blakus zemesgabalā ar kadastra apzīmējumu /numurs F/.

[2.5] Robežpunkts Nr.7 noteikts pilnīgi patvaļīgi. Turklāt nav izprotams pārsūdzētajā lēmuma ietvertais secinājums, ka robežpunkts Nr.7 ir noteikts jau iepriekš noteikta robežposma robežpunkta Nr.4-1 un Nr.2-1 krustpunktā, kas ir pretrunā ar citiem pārsūdzētā lēmuma secinājumiem par robežpunkta Nr.1 izvietojumu.

[2.6] 1996.gada 15.novembra saimniecības /nosaukums A/ zemes robežu ierādīšanas akts satur acīmredzamas neatbilstības un nevar kalpot par pamatu robežu noteikšanai, tāpēc šajā gadījumā būtu ņemamas vērā apvidū atrastās robežzīmes, kas minētās 2014.gada 5.septembra darbu pārtraukšanas aktā un 2015.gada 13.marta robežas apsekošanas un atjaunošanas aktā.

No iepriekš minētā nav konstatējami Ministru kabineta 2008.gada 7.jūlija noteikumu Nr.522 "Zemes robežu strīdu komisijas darbības kārtība" 24.1 punktā minētie priekšnoteikumi iebildumu noraidīšanai un uzmērīšanas darbu turpināšanai.

[3] Rakstveida paskaidrojumā par pieteikumu dienests norāda, ka uztur pārsūdzētajā lēmumā minēto pamatojumu, papildus norādot šādus argumentus.

[3.1] Pieteicējas apgalvojums, ka zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs B/robeža 1996.gada 15.novembrī ir ierādīta pa esošo grāvi neatbilst nekustamā īpašuma /nosaukums A/ 1996.gada 15.novembra zemes robežu ierādīšanas aktam, 1997.gada 7.aprīļa zemes robežu plānam un abrisam.

Apstāklis, ka zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs B/robežpunkts Nr.1 apvidū ir nostiprināts ceļa austrumu malā, bet robežpunkts Nr.4 apvidū tika nostiprināts ceļa rietumu malā, nevar ietekmēt un izmainīt noteiktās robežas un to izvietojumu apvidū, proti, ka robeža šajā posmā noteikta pa ceļa rietumu malu. Gadījumā, kad robeža noteikta pa situācijas elementu, robežzīmi ierīko vietā, kur robeža piekļaujas situācijas elementam un tādējādi nevar ietekmēt robežas aprakstu. Līdz ar to pat, ja robežpunkts Nr.4 apvidū būtu nostiprināts ceļa austrumu pusē, arī tad tas nevarētu izmainīt noteiktās robežas izvietojumu, jo pēc būtības nav nozīmes, kurā vietā apvidū – ceļa austrumu vai rietumu pusē – robežzīme tiek ierīkota. Tāpat būtiski, ka robežpunktu nostiprinājumi laika gaitā saimnieciskās darbības vai cita iemesla dēļ apvidū var būt izmainīti, robežzīmes pārvietotas, līdz ar to zemes kadastrālajā uzmērīšanā sertificētai personai jāizvērtē robežas izvietojuma apvidū atbilstība dokumentiem.

Zemes robežu strīda izskatīšanā nav vērtēta un nebija jāvērtē apvidū esošās robežzīmes Nr.4 atbilstība zemes kadastrālās uzmērīšanas dokumentiem un normatīvo aktu prasībām, jo zemes robežu strīds ir radies un tika skatīts robežposmā 7 - "ī", kas neietver robežpunktu Nr.4.

[3.2] Nav nozīmes, ka nekustamā īpašuma /nosaukums A/ 1996.gada 15.novembra zemes robežu ierādīšanas aktā robežas posma no robežpunkta Nr.4 līdz Nr.1 apraksts norādīts kā pēdējais, ar gaišākas krāsas tinti. Minētais robežas posma izvietojums redzams arī no akta grafiskās shēmas, 1997.gada 7.aprīļa zemes robežu plāna shēmas un abrisa, kuros attiecīgi norādīti nostiprinātie robežpunkti un raustīta līnija robežas posma no robežpunkta Nr.4 līdz Nr.1 rietumu pusē, kas nozīmē, ka robeža noteikta pa situācijas elementa to malu, kurā attēlota raustītā līnija, tas ir (ceļa) rietumu malu.

Lietā nav gūti pierādījumi tam, ka robežposma Nr.4 līdz Nr.1 apraksts robežu ierādīšanas aktā būtu iekļauts vēlāk vai tas būtu norādīts kļūdaini.

[3.3] No Ministru kabineta 2012.gada 24.aprīļa noteikumu Nr.281 "Augstas detalizācijas topogrāfiskās informācijas un tās centrālās datu bāzes noteikumi" tiesiskā regulējuma neizriet ģeodēzisko darbu veikšanai sertificētas personas pienākums vai tiesības izvērtēt apvidū redzamās robežzīmes (to pazīmes), to atbilstību dokumentiem un normatīvo aktu prasībām, ko ir tiesīga izvērtēt vienīgi zemes kadastrālajā uzmērīšanā sertificēta persona atbilstoši Ministru kabineta 2011.gada 27.decembra noteikumiem Nr.1019 "Zemes kadastrālās uzmērīšanas noteikumi". Līdz ar to pieteicējas norādītais topogrāfiskais plāns nav izmantojams un nevar tikt izmantots zemes robežu noteikšanā, robežas posma izvērtēšanā.

[3.4] Pieteicēja pieteikumā tiesai norāda, ka no nekustamā īpašuma /nosaukums B/ 1995.gada 27.novembra zemes robežu plāna eksplikācijas izriet, ka zemes vienība ar kadastra apzīmējumu /numurs F/sastāv tikai no tīrumiem un atmatām, proti, tajā neietilpst grāvis vai pagalms, kas eksistē dabā. Dienests paskaidro, ka no nekustamā īpašuma /nosaukums B/ robežu ierādīšanas lietā ievietotā Situācijas kontūru platību aprēķina un eksplikācijas neizriet, ka strīdus grāvja platība būtu iekļauta zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs F/sastāvā, tomēr tas izriet no Jēkabpils rajona Aknīstes pagasta Tautas deputātu padomes 1992.gada 26.februāra 19.sasaukuma 15.sesijas lēmuma Nr.1 un Jēkabpils rajona Aknīstes pilsētas ar lauku teritoriju zemes komisijas 1994.gada 3.februāra lēmuma (protokols Nr.90) grafiskajiem pielikumiem, 1994.gada 7.februāra un 1995.gada 10.augusta robežu ierādīšanas aktiem, 1994.gada 25.februāra un 1995.gada 27.novembra zemes robežu plāniem.

Tāpat jānorāda, ka no nekustamā īpašuma /nosaukums A/ robežu ierādīšanas lietā ievietotā Situācijas kontūru platību aprēķina un eksplikācijas izriet, ka pieteicējas zemes vienībā ir zemes zem ēkām un pagalmiem 1.5 ha un zeme zem ceļiem 0.1 ha (tajā skaitā zeme zem 8 m plata ceļa). Minētajos dokumentos nav norādīts, ka pieteicējas zemes vienībā būtu iekļautas platības, ko aizņem grāvis.

Līdz ar to pieteicējas arguments, ka, izvērtējot strīdā iesaistīto zemes vienību zemes robežu plānu savstarpējo atbilstību, bija jāņem vērā, ka nekustamā īpašuma /nosaukums B/ eksplikācijā nav atspoguļots grāvis zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs F/sastāvā, nav pamatots.

[3.5] Pieņemot pārsūdzēto lēmumu, saskaņā ar Ministru kabineta 2008.gada 7.jūlija noteikumu Nr.522 "Zemes robežu strīdu komisijas darbības kārtība" 21.1.apakšpunktu bija izvērtējams, vai lēmumu par zemes robežu strīdā iesaistīto zemes vienību piešķiršanu grafiskie pielikumi ir savstarpēji atbilstīgi. Minētais vērtējums tika veikts un ir atspoguļots pārsūdzētajā lēmumā. Tomēr minētā tiesību norma neparedz, izvērtējot lēmumu grafisko pielikumu savstarpējo atbilstību, izvērtēt šā brīža situāciju apvidū. To ir tiesīga veikt zemes kadastrālajā uzmērīšanā sertificēta persona. Konkrētajā gadījumā mērnieks ir veicis strīdus robežas posma apsekošanu un nav konstatējis situācijas elementa – ceļa izvietojuma izmaiņas, kas ietekmētu strīdus robežas posma izvietojumu apvidū. Apstiprinājumu par ceļa izvietojuma izmaiņām nav guvis arī dienests.

[3.6] Pārsūdzētā lēmuma [2.3.4.] punktā norādīts, ka pirms mērniecības darbus uzsāka mērnieks, robežpunkts Nr.7 kā atsevišķs robežpunkts nav bijis noteikts. Šis robežpunkts izvietojas uz jau iepriekš noteikto zemes vienību ar kadastra apzīmējumiem /numurs F/ un /numurs B/ robežas. Proti, kad 1994. un 1995.gadā tika veikta zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs F/robežu noteikšana, tad robeža no robežpunkta Nr.4 līdz Nr.3 tika noteikta pa koplietošanas ceļa malu, pa vidu starp šiem robežpunktiem neierīkojot vēl kādu robežpunktu. Savukārt 1996.gadā, kad tika veikta zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs B/robežu noteikšana, robeža tika noteikta tajā pašā vietā, kur jau bija noteikta zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs F/robeža, tikai nevis līdz robežpunktam Nr.3, bet tuvāk, kur ceļa pretējā pusē bija ierīkota robežzīme Nr.1. Tādējādi, nosakot zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs B/robežas, pretī robežpunktam Nr.1 otrā ceļa pusē skaidrības labad (ņemot vērā, ka šajā vietā robeža maina virzienu uz austrumu pusi) varēja būt noteikts vēl viens robežpunkts, kas nebija izdarīts, bet ko konkrētajā gadījumā kā nenostiprinātu robežpunktu Nr.7 ir pamatoti noteicis mērnieks /pers. E/.

[3.7] Par pieteicējas argumentu, ka kupicas ir saglabājušās apvidū, ko konstatēja abi mērnieki /pers. I/ (2014.gada 5.septembrī) un /pers. E/ (2015.gada 13.martā).

No zemes vienību ar kadastra apzīmējumiem /numurs F/ un /numurs B/ robežu noteikšanas dokumentiem nav konstatējams, ka pieteicējas ieskatā apvidū esošā kupica ("ī") būtu iepriekš noteikta kā nostiprināms robežpunkts. Šajā strīdus vietā (no ceļa malas līdz pieteicējas norādītajai robežzīmei "ī") nav bijis noteikts atsevišķs robežpunkts, līdz ar to nav saprotams, uz kāda tiesiskā pamata šajā vietā ir bijusi ierīkota robežzīme ("ī") ar aprakumu (kupicu). Tāpat arī šāds nostiprinājuma veids "metāla caurule" pieteicējas norādītajai robežzīmei "ī" nav norādīts nevienā no 1994., 1995., 1996.gadā sagatavotajiem robežu noteikšanas dokumentiem.

Līdz ar to kritiski vērtējama pieteicējas atsauce uz Ministru kabineta 2011.gada 27.decembra noteikumos Nr.1019 "Zemes kadastrālās uzmērīšanas noteikumi" ietverto regulējumu par robežu neatbilstības novēršanu.

[3.8] Dienesta Zemgales reģionālā nodaļa pirms sākotnējā lēmuma pieņemšanas 2015.gada 29.septembra komisijas sēdē ir uzklausījusi administratīvā procesa dalībnieku – mērnieka /pers. E/, pieteicējas, pilnvarotā pārstāvja /pers. B/ un Aknīstes novada pašvaldības pilnvarotās personas – viedokļus. Ņemot vērā, ka administratīvā procesa dalībnieku viedokļus ir noskaidrojusi zemāka iestāde un dienesta rīcībā bija visa nepieciešamā informācija pārsūdzētā lēmuma

pieņemšanai, dienestam nebija jānoskaidro administratīvā procesa dalībnieku viedokļus atkārtoti.

[4] Rakstveida paskaidrojumā par pieteikumu trešās personas – /pers. G/ pārstāvis norādīja, ka ar Jēkabpils rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesneses 2017.gada 15.februāra lēmumu, pamatojoties uz 2015.gada 17.marta pirkuma pārdevuma līgumu, nekustamais īpašums /nosaukums B/, Aknīstes pagastā, Aknīstes novadā, kadastra apzīmējums /numurs F/zemesgrāmatā nostiprināts uz īpašnieka – /pers. G/ vārda. Nekustamā īpašuma pirkšanas – pārdošanas procesā ārējās robežas nav mainītas. Uzņēmums iegādājās nekustamā īpašuma zemes gabalu ar tādām robežām, kādas tās bija pirms pirkuma – pārdevuma līguma noslēgšanas. Laika periodā no 2015.gada 17.marta līdz 2017.gada 15.februārim tika izmainīts zemes lietošanas veids, bet ne ārējās robežas.

[5] Tiesas sēdē pieteicēja un pieteicējas pārstāvji prasījumu uzturēja, pamatojoties uz pieteikumā norādītajiem argumentiem.

Dienesta pārstāve prasījumu neatzina, pamatojoties uz pārsūdzētajā lēmumā un rakstveida paskaidrojumā minēto.

Trešās persona – Aknīstes novada pašvaldības pārstāve norādīja, ka ir parakstījusies uz Zemes robežu ierādīšanas akta saimniecībai /nosaukums B/, bet fiziski nav piedalījusies robežu ierādīšanā. Pārstāve dzīvo Aknīste no 1988.gada, ceļš nekustamajā īpašumā arī agrāk atradās tajā pašā vietā, kur tas atrodas tagad.

Lieciniece /pers. L/ liecināja, ka viņa ierādīja zemes robežas Aknīstes pagastā. Nevienam no Aknīstes pagasta nebija iebildumi pret zemes ierādīšanu un pagasta kopējo shēmu, kas tika sastādīta pirms mērīšanas. Neviens zemes ierādīšanas akts netika apstrīdēts. 1996.gada 15.novembra saimniecības /nosaukums A/ Zemes robežu ierādīšanas akta 4.1.punkts ir rakstīts lieciniece rokrakstā. Kad un kāpēc tika veikts papildu ieraksts, lieciniece neatceras.

Motīvu daļa

[6] Noklausoties pieteicējas, atbildētājas un trešo personu pārstāvju paskaidrojumus, liecinieces liecību, izvērtējot lietas apstākļus un lietā esošos pierādījumus, tiesa atzīst, ka pieteikums ir nepamatots un noraidāms.

[7] Tiesa konstatē, ka 2015.gada 12.augustā komisijā saņemts mērnieka 2015.gada 31.jūlija pieteikums, kurā norādīts, ka, 2015.gada 14.jūlijā atkārtoti veicot zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs A/robežas apsekošanas un noteikšanas darbus, robežojošās zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs B/īpašnieces – pieteicējas /pers. A/ pilnvarotā persona /pers. B/ izteica iebildumus par robežas izvietojumu apvidū, kā rezultātā tika sastādīts iebildumu akts un sagatavots darbu pārtraukšanas akts. Pieteikumā komisijai lūgts izskatīt radušos zemes robežu strīdu.

Ar dienesta reģionālās nodaļas komisijas 2015.gada 19.oktobra lēmumu Nr.15-02-Z/12 *(lietas 52.lapa)* nolemts noraidīt iebildumus un noteikt turpināt zemes kadastrālās uzmērīšanas darbus, izbeigt mērnieka 2015.gada 18.marta pieteikuma Nr.007-2015, 2015.gada 31.jūlija pieteikuma Nr.020/2015 un tiem pievienoto dokumentu izskatīšanu pēc būtības un izbeigt zemes robežu strīda lietu.

Nepiekrītot sākotnējam lēmumam, pieteicēja to apstrīdēja dienesta ģenerāldirektoram *(61.lapa)*.

Ar dienesta ģenerāldirektora 2016.gada 29.marta lēmumu Nr.2-10/22 *(lietas 65.lapa)* nolemts noraidīt pieteicējas iebildumus, kas ir pamats zemes robežu strīdam, un turpināt zemes kadastrālās uzmērīšanas darbus zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu /numurs C/.

Tiesa, izvērtējot lietā iesniegtos dokumentus, kopsakarā ar procesa dalībnieku rakstveida un tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem *(sk. tiesas sēdes protokolu, lietas 185.lapa),* secina, ka lietā ir strīds starp trīs zemes vienību ar kadastra apzīmējumiem /numurs C/, /numurs B/ un /numurs F/ lietotāju un īpašniekiem, proti, posmā no robežpunkta Nr.7 līdz mērnieka sagatavotajā 2015.gada 14.jūlija robežas apsekošanas aktā un 2015.gada 14.jūlija grafiskajā materiālā attēlotajai metāla caurulei ar aprakumu un robežzīmes pazīmēm, kas atzīmēta kā "ī", jeb robežposms 7 - "ī" (turpmāk – strīdus robežposms).

[8] Ministru kabineta 2008.gada 7.jūlija noteikumos Nr.522 "Zemes robežu strīdu komisijas darbības kārtība" (turpmāk arī – Robežu strīdu noteikumi) noteikta zemes robežu strīdu komisijas kompetence.

Robežu strīdu noteikumu 3.punktā noteikts, ka komisija izskata zemes vienības pirmreizējas noteikšanas procesā vai jau noteiktās zemes vienības kadastrālās uzmērīšanas procesā zemes reformas ietvaros radušos zemes robežu strīdus:

3.1. starp personām par zemes vienībām, kas nav ierakstītas zemesgrāmatā;

3.2. par robežzīmju (robežpunktu) izvietojuma apvidū atbilstību zemes kadastrālās uzmērīšanas dokumentiem, ja strīds ir radies starp personām un vismaz viena no strīdā iesaistītajām zemes vienībām nav ierakstīta zemesgrāmatā.

Robežu strīdu noteikumu 21.punktā noteikts, ka, izskatot pieteikumu, komisija citastarp izvērtē, vai lēmumu par zemes robežu strīdā iesaistīto zemes vienību piešķiršanu grafiskie pielikumi ir savstarpēji atbilstīgi, zemes robežu plāns ir sagatavots atbilstoši lēmuma par zemes piešķiršanu grafiskajam pielikumam, mērnieks zemes robežas apvidū ir atjaunojis atbilstoši zemes robežu plānam vai noteicis atbilstoši lēmuma par zemes piešķiršanu grafiskajam pielikumam.

Savukārt Robežu strīdu noteikumu 24.2.apakšpunkts paredz, ka komisija pieņem lēmumu noraidīt iebildumu, kas ir pamats zemes robežu strīdam, un nosaka turpināt zemes kadastrālās uzmērīšanas darbus, ja mērnieks zemes robežas ir noteicis atbilstoši lēmuma par zemes piešķiršanu grafiskajam pielikumam un attiecībā uz zemes robežu strīdā iesaistīto zemes vienību pieņemto lēmumu grafiskie pielikumi par zemes piešķiršanu ir savstarpēji atbilstīgi.

Tātad komisijai, izšķirot strīdu, jāvērtē mērnieka paveiktais kopsakarā ar zemes robežu atjaunošanā izmantotajiem dokumentiem, pārbaudot, vai zemes robežu plāns un grafiskais pielikums lēmumam par zemes īpašuma tiesību atjaunošanu ir savstarpēji atbilstīgs.

[9] Kā jau tiesa konstatēja iepriekš [7], 2015.gada 12.augustā komisijā saņemts mērnieka 2015.gada 31.jūlija pieteikums (lietas , kurā norādīts, ka, 2015.gada 14.jūlijā atkārtoti veicot zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs A/robežas apsekošanas un noteikšanas darbus, robežojošās zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs B/īpašnieces – pieteicējas pilnvarotā persona izteica iebildumus par robežas izvietojumu apvidū, kā rezultātā tika sastādīts iebildumu akts *(lietas 33.-35.lapa)* un sagatavots darbu pārtraukšanas akts *(lietas 26.lapa).* Tāpat tiesa konstatē, ka 2015.gada 25.augusta pieteicēja vērsās ar iesniegumu dienesta reģionālās nodaļas komisijā *(lietas 50.-51.lapa),* norādot, ka pastāv aizdomas par 1996.gada 15.novembra saimniecības /nosaukums A/ zemes robežu ierādīšanas akta viltojumu.

Savukārt pieteikumā pieteicēja norāda *(sk. pieteikuma 4 lapu, lietas 6.lapa)*, ka robežu noteikšanai nav izmantojams 1996.gada 15.novembra saimniecības /nosaukums A/ zemes robežu ierādīšanas akts, uz kura pamata pieņemts pārsūdzētais lēmums, jo satur neatbilstības. Attiecīgi izskatāmajā gadījumā būtu ņemamas vērā apvidū atrastās robežzīmes, kas norādītas 2014.gada 5.septembra darbu pārtraukšanas aktā *(lietas 15.lapa)* un 2015.gada 13.marta robežu apsekošanas un atjaunošanas aktā *(lietas 27.-30.lapa)*.

Tiesa konstatē, ka 2014.gada 5.septembra darbu pārtraukšanas aktā ietverts pieteicējas viedoklis, proti, ka robeža tika ierādīta no kupicas dienvidrietumu stūrī (grāvja vidus) un tālāk pa grāvja vidu līdz kupicai zemes vienības ziemeļrietumu stūrī. Papildus izriet pieteicējas norāde, ka ceļa servitūts, pa kura malu noteikta robeža, nav asfaltētais ceļš, bet gan 8 m plata zemes vienības daļa gar grāvi. Iepriekš minētie pieteicējas iebildumi ietverti arī 2015.gada 25.augustā iesniegumā dienesta reģionālās nodaļas komisijai *(lietas 50.-51.lapa),* norādot, ka pastāv aizdomas par 1996.gada 15.novembra

saimniecības /nosaukums A/ zemes robežu ierādīšanas akta iespējamo viltojumu, un, nosakot robežas, būtu ņemamas vērā robežzīmes (kupicas).

Savukārt no lietas materiāliem (sākotnējais lēmums, apstrīdētais lēmums), kā arī no dienesta pilnvarotās personas sniegtā paskaidrojuma izriet viedoklis, ka robeža tika ierādīta (noteikta) pa servitūta ceļa malu, nevis pa grāvja vidu.

Secināms, ka pastāv strīds, vai pamatots ir dienesta viedoklis, ka robeža tika ierādīta (noteikta) pa ceļa malu *(strīdus robežpunkts "7", sk. grafisko materiālu, lietas 76., 102.lapa),* nevis pa grāvja vidu *(strīdus robežpunkts 'i"(kupica) sk. grafisko materiālu, lietas 76.lapa),* kā to uzskata pieteicēja.

[10] Tiesa pārbauda, vai pamatota pieteicējas norāde, ka robežu noteikšanai nav izmantojams 1996.gada 15.novembra saimniecības /nosaukums A/ zemes robežu ierādīšanas akts, uz kura pamata pieņemts pārsūdzētais lēmums, jo satur neatbilstības un, iespējams, ir viltots.

Kā norāda pieteicēja pieteikumā - 1996.gada 15.novembra zemes robežu ierādīšanas akta sadaļā "Ierādīto robežu shēma un apraksts" ir ieraksts "*4-1 - pa servitūtceļa malu*", kas ir izpildīts apraksta beigās, neievērojot robežpunktu uzskaites loģisku secību, un ar acīmredzami atšķirīgas krāsas tinti nekā pārējais apraksta teksts, kas varētu liecināt par to, ka šis ieraksts ir izdarīts pēc minētā akta sastādīšanas un parakstīšanas, jo robeža dabā tika ierādīta pa grāvi, un ieraksta "*4-1 - pa servitūtceļa malu*" aktā uz robežu ierādīšanas brīdi nebija. Savukārt 2015.gada 25.augusta iesniegumā dienesta reģionālās nodaļas komisijai *(lietas 50.-51.lapa)* pieteicēja norāda, ka pastāv aizdomas par 1996.gada 15.novembra saimniecības /nosaukums A/ zemes robežu ierādīšanas akta viltojumu, norādot pieteikumā tiesai minēto pamatojumu, papildus izsakot viedokli, ka paraksts uz 1996.gada 15.novembra zemes robežu ierādīšanas akta izskatās ir pārkopēts, nevis oriģināls.

Tiesas sēdē tika nopratināta lieciniece /pers. L/ *(sk. tiesas sēde protokolu, lietas 202.-203.lapa).* Lieciniece liecināja, ka viņa ierādīja zemes robežas Aknīstes pagastā. Nevienam no Aknīstes pagasta nebija iebildumi pret zemes ierādīšanu un pagasta kopējo shēmu, kas tika sastādīta pirms mērīšanas. Neviens zemes ierādīšanas akts netika apstrīdēts. 1996.gada 15.novembra saimniecības /nosaukums A/ Zemes robežu ierādīšanas akta 4.1.punkts ir rakstīts liecinieces rokrakstā. Kad un kāpēc tika veikts papildu ieraksts, lieciniece neatceras.

Ar tiesas 2017.gada 3.maija lēmumu 1996.gada 15.novembra saimniecības /nosaukums A/ zemes robežu ierādīšanas aktam tika noteikta dokumenta tehniskā ekspertīze (turpmāk –ekspertīze). No eksperta atzinuma izriet *(lietas 227.-230.lapa)*, ka ekspertīzei iesniegtais dokuments ir dokumenta kopija, kurā zemes robežu ierādīšanas akts, rokraksta ieraksti, shēmu attēli un /pers. L/ paraksts attēla pēdējā rindā izgatavoti ar elektrofotogrāfisko drukas iekārtu. Savukārt visi paraksti, tajā skaitā /pers. A/ vārdā izpildītais paraksts ir veikts rokrakstā ar rakstāmpiederumiem pēc kopēšanas.

Pamatojoties uz iepriekš minētajiem pierādījumiem, tiesa secina, ka nav pamatota pieteicējas norāde par iespējamo 1996.gada 15.novembra saimniecības /nosaukums A/ zemes robežu ierādīšanas akta viltojumu. Kā izriet no eksperta atzinuma, /pers. A/ vārdā izpildītais paraksts ir veikts rokrakstā ar rakstāmpiederumiem pēc kopēšanas, nevis kā norāda pieteicēja, iespējams, veikts ar kopēšanu *(arī pārējie paraksti ailē 2) veikti rokrakstā (tajā skaitā /pers. L/), pēc kopijas izgatavošanas).* Apstāklis, ka ieraksts "*4-1 - pa servitūtceļa malu*" veikts pēc kopijas izgatavošanas, nav par pamatu secinājumam par zemes robežu ierādīšanas akta viltojumu (neīsts dokuments vai īsta dokumenta falsifikācija), jo kā apstiprina lieciniece /pers. L/ (VZD Mērniecības biroja inženiere, proti persona, kas 1996.gadā ierādīja zemes robežas Aknīstes pagastā), minētais ieraksts veikts viņas rokrakstā. Tiesa uzskata, ka lietā nav izšķirošas nozīmes apstāklim, ka nav iegūti tieši pierādījumi, kurā brīdī veikts ieraksts "*4-1 - pa servitūtceļa malu*" (arī lieciniece /pers. L/ nenorāda uz minētā ieraksta veikšanas brīdi *(sk. tiesas sēdes protokolu, lietas 202.lapa)*, jo 1996.gada 15.novembra saimniecības /nosaukums A/ zemes robežu ierādīšanas aktā nav cita ieraksta, kas norādītu citu robežas daļas starp punktiem "*4-1"* novietojumu (attiecīgi arī ierādīšanu) dabā.

Tiesa uzskata, ka nav arī būtiskas nozīmes pieteicējas norādei, ka nekustamā īpašuma /nosaukums A/ 1996.gada 15.novembra zemes robežu ierādīšanas aktā robežas posma no robežpunkta Nr.4 līdz Nr.1 apraksts norādīts kā pēdējais. Tiesa konstatē, ka robežas posma "*4-1"* izvietojums redzams arī no zemes robežu ierādīšanas akta grafiskās shēmas *(lietas 17.lapa)*, 1997.gada 7.aprīļa īpašuma /nosaukums A/ zemes robežu plāna shēmas *(lietas 110.lapa)* un abrisa *(lietas 122.lapa)*, kuros norādīti nostiprinātie robežpunkti un raustīta līnija robežas posma "*4-1"* rietumu pusē. Secināms, ka robeža "*4-1"* noteikta pa situācijas elementa to malu, kurā attēlota raustītā līnija, proti (ceļa) rietumu malu.

[11] Tiesa, iepazīstoties ar lietas materiāliem, piekrīt dienestam, ka lietas izskatīšanā nav būtiskas nozīmes pieteicējas norādītajiem apsvērumiem par to, vai apvidū esošais ceļš, pa kura malu noteiktas zemes vienību ar kadastra apzīmējumiem /numurs B/ un /numurs F/ robežas, ir vai nav uzskatāms par ceļu (pašvaldības, komersanta vai māju ceļu) vai par asfaltētu laukumu, kā arī nav nozīmes, ir vai nav nodibināts ceļa servitūts kā tiesība un kam pieder asfalta laukums kā būve, jo izskatāmajā lietā netiek izskatīts strīds par minētā situācijas elementa piederību vai statusu, kā arī robežu noteikšanā tiek ņemti vērā robežu noteikšanas tiesiskā pamatojuma dokumenti un jau veikto zemes vienību mērniecības dokumenti.

Minētie jautājumi pēc būtības nav vērtējami izskatāmās zemes robežu strīda lietas ietvaros un zemes robežu noteikšanas ietvaros tam nav nozīmes, jo konkrētajā gadījumā situācijas elements apvidū pastāv un lietā nav iegūti pierādījumi par tā novietojuma izmaiņām. Uz minētā situācijas elementa (ceļa) esamību jau pirms īpašuma /nosaukums A/ ierādīšanas 1996.gadā norāda arī trešās personas pilnvarotā pārstāve /pers. C/, paskaidrojot, ka Aknīstes pagastā dzīvo kopš 1988.gada un domā, ka minētais ceļš atradies tajā pašā vietā, kur tas ir tagad *(sk. tiesas sēdes protokolu, lietas 186.lapa)*. Tāpat tiesa, pārbaudot publiski pieejamo informāciju interneta vietnēs www.kadastri.lv, https://www.google.lv/maps/@56.1574352,25.7648441,3a,75y,187.22h,72.08t/data=!3m6!1e1!3m4!1shPCsCvbwB3zJuhygVqKiCg!2e0!7i13312!8i6656, konstatē situācijas elementa (ceļa) esamību faktisko un vēsturisko esamību, jo pieņemot, ka minētais situācijas elements (ceļš) nepastāvētu dabā, būtu faktiski neiespējama trešo personu piekļuve pie saviem īpašumiem (piem., īpašums /nosaukums R/), uz kuriem neved neviens cits pievienojamais ceļš, uz kuru varētu attiecināt nekustamā īpašuma /nosaukums A/ 1996.gada 15.novembra zemes robežu ierādīšanas aktā robežas posma "*4-1"* aprakstā minēto "servitūta ceļš".

[12] Pieteicēja pieteikumā tiesai norāda, ka no nekustamā īpašuma /nosaukums B/ 1995.gada 27.novembra zemes robežu plāna eksplikācijas izriet, ka zemes vienība ar kadastra apzīmējumu /numurs F/sastāv tikai no tīrumiem un atmatām, proti, tajā neietilpst grāvis vai pagalms, kas eksistē dabā.

Tiesa piekrīt, ka no nekustamā īpašuma /nosaukums B/ 1995.gada 27.novembra zemes robežu plāna eksplikācijas *(lietas 159.lapa)* un nekustamā īpašuma /nosaukums B/ robežu ierādīšanas lietā ievietotā Situācijas kontūru platību aprēķina un eksplikācijas *(lietas 153.lapa)* neizriet, ka strīdus grāvja platība būtu iekļauta zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs F/sastāvā. Tomēr minētam nav būtiskas nozīmes, jo arī no nekustamā īpašuma /nosaukums A/ robežu ierādīšanas lietā ievietotā Situācijas kontūru platību aprēķina un eksplikācijas *(lietas 142.-143.lapa)* neizriet, ka pieteicējas zemes vienībā būtu iekļautas platības, ko aizņem grāvis, kas būtu atbilstoši pieteicējas norādei, ka zemes robeža tika ierādīta pa grāvja vidus līniju (proti puse no grāvja), kā arī pieteicējas zemes vienībā ir zemes zem ēkām un pagalmiem 1.5 ha un zeme zem ceļiem 0.1 ha (tajā skaitā zeme zem 8 m plata ceļa, ka ir pretrunā ar pieteicējas norādi, ka viņas zemes vienībā nav ceļa, bet gan asfaltēts laukums).

Līdz ar to tiesa piekrīt dienestam, ka pieteicējas arguments, ka, izvērtējot strīdā iesaistīto zemes vienību zemes robežu plānu savstarpējo atbilstību, bija jāņem vērā, ka nekustamā īpašuma /nosaukums B/ eksplikācijā nav atspoguļots grāvis zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs F/sastāvā, nav pamatots.

Secināms, ka ar lietā esošajiem pierādījumiem nav apstiprinājusies pieteicējas norāde, ka 1996.gada 15.novembrī zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs B/robežas būtu ierādītas pa grāvi, kas atrodas zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu /numurs F/. Tiesa uzskata, ka zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs B/robeža posmā "*4-1"* ir noteikta pa situācijas elementu – ceļa rietumu malu, pieslēdzoties jau iepriekš 1994.gada 7.februārī un 1995.gada 10.augustā noteiktajām nekustamā īpašuma /nosaukums B/ zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs F/robežām, kas noteiktas pa ceļa malu *(skat. zemnieka saimniecības 1994.gada 7.februāra un 1995.gada 10.augusta zemes robežu ierādīšanas aktus - robežas posms "3-4", lietas*

152.,157.lapa) . Tiesai nav ticama izskaidrojuma, kādu motīvu vadīta viena un tā pati persona (VZD Mērniecības biroja inženiere /pers. L/ , proti persona, kas 1994., 1995.,1996.gadā ierādīja zemes robežas Aknīstes pagastā) būtu ierādījusi diviem blakus piegulošiem zemes gabaliem savstarpēji izslēdzošas robežas (zemes gabali pārklātos platībā starp grāvi un ceļa rietumu malu).

[13] Pieteicēja norāda, ka veicot robežu uzmērīšanu, bija jāņem vērā apstākli, ka kupicas ir saglabājušās apvidū, ko konstatēja abi mērnieki /pers. I/ (2014.gada 5.septembrī) un /pers. E/ (2015.gada 13.martā).

Tiesa konstatē, ka no zemes vienību ar kadastra apzīmējumiem /numurs F/ un /nosaukums B/ robežu noteikšanas dokumentiem nav konstatējams, ka pieteicējas norādītā apvidū esošā kupica ("ī") būtu iepriekš noteikta kā nostiprināms robežpunkts. Strīdus posmā (no ceļa malas līdz pieteicējas norādītajai robežzīmei "ī") nav bijis noteikts atsevišķs robežpunkts. Tāpat arī šāds nostiprinājuma veids "metāla caurule" pieteicējas norādītajai robežzīmei "ī" nav norādīts nevienā no 1994., 1995., 1996.gadā sagatavotajiem robežu noteikšanas dokumentiem. Līdz ar to tiesa kritiski vērtē šādi ierīkotas robežzīmes ("ī") ar aprakumu (kupicu) tiesiskumu un atbilstību faktiskajiem apstākļiem.

[14] Tiesa konstatē, ka Aknīstes novada pašvaldības 2009.gada 16.decembra lēmumam *(sēdes protokola izraksts Nr.11. 23.#, lietas 134.lapa)*, ar kuru zemes vienība ar kadastra apzīmējumu /numurs A/noteikta kā pašvaldībai piekrītoša zemes vienība, ir pievienots grafiskais pielikums *(lietas 136.lapa)*, kurā attēlotas zemes vienības projektētās robežas.

Aknīstes pilsētas Tautas deputātu padomes 1992.gada 21.oktobra 19.sasaukuma 20.sesijas lēmuma, ar kuru pieteicējai piešķirta pastāvīgā lietošanā zeme 23,2 ha kopplatībā piemājas saimniecības /nosaukums A/ veidošanai, grafiskajā pielikumā attēlotas arī zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs B/lietošanā piešķirtās projektētās robežas *(lietas 12.lapa)*.

Savukārt zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs F/grafiskais pielikums pievienots Jēkabpils rajona Aknīstes pilsētas Tautas deputātu padomes 1992.gada 26.februāra 19.sasaukuma 15.sesijas lēmumam Nr.1 *(lietas 147.lapa)*, Jēkabpils rajona Aknīstes pilsētas ar lauku teritoriju zemes komisijas 1994.gada 3.februāra lēmumam *(protokols Nr.90, lietas 148.lapa)* un Aknīstes pilsētas ar lauku teritoriju zemes komisijas 1995.gada 1.augusta lēmumam *(protokols Nr.258, lietas 150.lapa)*.

Tiesa, izvērtējot minēto lēmumu par zemes robežu strīdā iesaistīto zemes vienību ar kadastra apzīmējumiem /numurs C/, /numurs B/ un /numurs F/ piešķiršanu grafisko pielikumu strīdus robežposmā savstarpējo atbilstību, pievienojas dienesta secinājumam, ka tie ir savstarpēji atbilstīgi.

Salīdzinot Aknīstes pilsētas Tautas deputātu padomes 1992.gada 21.oktobra 19.sasaukuma 20.sesijas lēmuma grafiskajā pielikumā attēlotās piešķirtās zemes projektētās robežas un nekustamā īpašuma /nosaukums A/ 1997.gada 7.aprīļa zemes robežu plānā attēlotās zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs B/robežas (lietas 40.-41.lapa), pievienojas dienesta secinājumam, ka minētie dokumenti strīdus robežposmā ir savstarpēji atbilstīgi.

Salīdzinot Jēkabpils rajona Aknīstes pilsētas Tautas deputātu padomes 1992.gada 26.februāra 19.sasaukuma 15.sesijas lēmuma Nr.1, Jēkabpils rajona Aknīstes pilsētas ar lauku teritoriju zemes komisijas 1994.gada 3.februāra lēmuma (protokols Nr.90) un Aknīstes pilsētas ar lauku teritoriju zemes komisijas 1995.gada 1.augusta lēmuma (protokols Nr.258) grafiskajos pielikumos attēlotās projektētās robežas ar 1994.gada 25.februāra, 1995.gada 27.novembra un 2003.gada 15.novembra nekustamā īpašuma /nosaukums B/ zemes robežu plānos attēlotajām zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs F/robežām, tiesa pievienojas dienesta secinājumam, ka minētie dokumenti strīdus robežposmā ir savstarpēji atbilstīgi.

Salīdzinot nekustamā īpašuma /nosaukums A/ 1997.gada 7.aprīļa zemes robežu plānā norādītās zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs B/robežas ar 1994.gada 25.februāra, 1995.gada 27.novembra u n 2003.gada 15.novembra nekustamā īpašuma /nosaukums B/ zemes robežu plānos attēlotajām zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs F/robežām, kā arī ņemot vērā zemes vienību robežu noteikšanas aktos norādītās robežu shēmas un aprakstus, tiesa pievienojas dienesta secinājumam, ka minētie dokumenti strīdus robežposmā ir savstarpēji atbilstīgi.

[15] Atbilstoši administratīvo tiesu judikatūrai, kas veidojusies, ievērojot arī Eiropas Cilvēktiesību tiesas praksi, tiesai ir pienākums argumentēt spriedumus, bet tas nav saprotams kā prasība detalizēti atbildēt uz jebkuru argumentu. Tiesnešiem ir jāuzklausa argumenti, bet viņiem nav pienākums detalizēti atrunāt jebkuru iesniegumu vai skaidri atbildēt uz jebkuru paskaidrojumu. Tiesai ir atļauts izvērtēt argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa. Tikai tad, ja tiesa nav analizējusi kādu būtisku vai izšķirošu argumentu, ir konstatējams pārkāpums. Tas, cik daudz spriedums ir jāargumentē, atkarīgs no lietas apstākļiem *(sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2006.gada 12.septembra sprieduma lietā Nr.SKA-280/2006 8.punktu)*.

Ņemot vērā minēto, tiesa, pamatojoties uz procesuālās ekonomijas principu, neanalizē pārējos lietas materiālos ietveros apsvērumus, jo tie nevar ietekmēt tiesas nolēmumu pēc būtības.

[16] Balstoties uz iepriekš minēto, tiesa uzskata, ka lietā ir pierādīts un apstiprinājies dienesta viedoklis, ka robeža tika ierādīta (noteikta) pa ceļa malu *(strīdus robežpunkts "7", sk. grafisko materiālu, lietas 76., 102.lapa),* nevis pa grāvja vidu *(strīdus robežpunkts "ī"(kupica) sk. grafisko materiālu, lietas 76.lapa),* kā to uzskata pieteicēja.

Secināms, ka komisija pamatoti noraidīja iebildumu, kas bija par pamatu robežu strīdam, un noteica turpināt zemes kadastrālās uzmērīšanas darbus. Attiecīgi pieteicējas pieteikums nav pamatots un noraidāms.

[17] Pieteicēja lūdz atmaksāt samaksāto valsts nodevu.Valsts nodevas samaksu 28,46 *euro* apmērā apstiprina NORVIK Bankas ieņēmumu orderis *(lietas 9.lapa).*

Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmā daļa noteic, ja pieteikums pilnībā vai daļēji apmierināts vai tiesvedība lietā izbeigta, pamatojoties uz šā likuma 282.panta 7.punktu, tiesa piespriež no atbildētāja par labu pieteicējam viņa samaksāto valsts nodevu (tostarp arī par pagaidu aizsardzības lūgumu samaksāto valsts nodevu). Ņemot vērā, ka pieteikums noraidīts, tiesai nav tiesiska pamata apmierināt pieteicējas lūgumu atmaksāt viņas samaksāto valsts nodeva 28,46 *euro* apmērā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu un 289.-291.pantu, tiesa

nosprieda

noraidīt /pers. A/ pieteikumu par Valsts zemes dienesta ģenerāldirektora 2016.gada 29.marta lēmuma Nr.2-10/22 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Jelgavas tiesu namā.

Tiesnesis A.Vīksne